משנה · אחרונים · בועז · סדר נשים

בועז על משנה נזיר

רבי ישראל ליפשיץ

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

בועז על משנה נזיר

רבי ישראל ליפשיץ

מקור הטקסט: ספריא · רישיון: לפי המהדורה: נחלת הכלל או Creative Commons

התכנים שלפניכם נאספו, מוינו, סוננו ונערכו בעמל רב ובמסירות על ידי צוות פרויקט 'אוצריא' (otzaria.org).

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/בועז-על-משנה-נזיר/
הקובץ נוצר ב־21 בנובמבר 2026 מגרסה v39-202611200317 של הספרייה.

תוכן העניינים

פרק ז 4
פרק ח 4
פרק ט 5

פרק ז

[ועיין מ"ק דף ד' ע"א, דאפילו ג"ש שאין אדם דן מעצמו. לא עקרה הלכתא, ודברי הר"ב כאן אינם מובנים כלל, דמה זה נ"ט שכתב, שהרי מגע ומשא וכו', על מה שכתב מקודם דמשו"ה מלתא דר"מ ליתא. והרי ב' הענינים רחוקים זמ"ז כרחוק מזרח ממערב. ובמח"כ הגדול כמדומה דלשון הרמב"ם בפי' המשניות אטעיתי', דהוא סבור דמ"ש הרמב"ם וכבר נתבאר וכו' הוא נ"ט על מ"ש תחילה שדברי ר"מ אינם נכונים, ולא היא, דמ"ש וכבר נתבאר וכו' הוא ענין בפ"ע, ונמשך למטה, למה שרצה ר"ע ללמוד רביעית דם בק"ו מעצם כשעורה. והדברים ברורים ת"ל]:

פרק ח

[כך נ"ל וחילי ממתני' דטהרות [פ"ה מ"א ותוס' חולין ד"י ע"ב ד"ה דלמא, שהס' בכותל], וזה דלא כמשמע לכאורה מרמב"ם [פ"ט דנזירות הט"ז] דנקט רק לישנא דמתני' דהכא, אמנם נ"ל דרמב"ם שם רבותא נקט, דלא מבעיי' כשהיה הספק רק באדם א' אם נטמא, שאין חזקת טהרה באותו ספק, ודאי טמא ברה"י, אלא אפילו היה הספק בב' בנ"א, שיש חזקת טהרה באותו ספק, דהרי א' מהן ודאי טהור, אפ"ה ברה"י ספיקן טמא. ולא מבעייא בהיה הספק בכל הג' אם נטמאו כולן או לא, דכולן נכנסו בכלל הספק וודאי הו"ל ספק טומאה בר"ה, אלא אפילו היה הספק רק בב' מהן והשלישי שהוא העד הרואה, לא נכנס כלל בכלל הספק, אפ"ה מצטרף להו למחשב ר"ה. אמנם לראב"ד שם, דוקא בהיו ג' במעמד א' ברה"י מחשב רה"ר, ונ"ל ראיה דהרי ספק טומאה ברה"ר מסוטה ילפינן לה [כסוטה דכ"ח ב']. והרי בסוטה לא מחלקינן בין שהיו העדים באותו חצר עם הבועל ונבעלת או לא, ואף שאין הספק בעדים, אפ"ה מחשב רה"י כשאינן במעמד א', ור"ה כשהן במעמד א']:

ואילה"ק דעכ"פ אף באשה וקטן האיך מגלחין גלוח קמא, דלמא לאו טמא הוא, ומדמגלח קודם הבאת הקרבן, הרי הו"ל כמגלח תוך מלאות [כנזיר דל"ט א' ותוס' שם ד"ה סתם]. נראה לי כיון דלא סגי בלא"ה, דדלמא טמא הוא, גלוח טומאה ודאי מעכב. דעד כאן לא ס"ל לרבנן [נזיר מ"ו א'] גלוח אינו מעכב, אלא מג"ש דאחר אחר, דשניהן בנזיר טהור כתיב. אבל בנזיר טמא לכ"ע מעכב [כמנחות ל"ח א' תוס' ד"ה ואם] דלא בעינן שינה עליו הכ' לעכב רק בקדשים. וכן משמע מרמב"ם [הל' נזירות פ"ח ה"ה], דלא נקט גלוח אינו מעכב רק בנזיר טהור, משמע הא גלוח דנזיר טמא מעכב. א"כ משו"ה אף דהו"ל ספק טומאה, עכ"פ מדאי"ל תקנה בלי גלוח טומאה, להכי העשה של גלוח

טומאה דוחה לל"ת של גלוח ביום מלאות קודם הבאת קרבנותיו. משא"כ בל תקיף יש ב' לאוין [כמכות ד"כ ע"א]. ובכה"ג כשהב' לאוין שוין בכל אין עשה דוחה אותן [כשושנת עמקים כלל ב']. והקשה לי הרב מו"ה אברהם ווילענקין נכד הגאון חיי אדם ל"ל דחוי הלאו, יביאו קרבן טהרה בתנאי שתהיה למי שמהן טהור ואח"כ יגלחו שניהן ממ"נ, ואח"כ יביאו קרבן טומאה בתנאי שיהיה למי שצריך. ואם כי במשנתינו נזכרה גלוח קודם הבאת קרבן אין בכך כלום, כי מצינו הרבה דוגמתו ואין סדר למשנה. והשבתי לו דהוא כנס מפני הדוב ופגשו הארי דרצה להציל הנזיר מלעבור על לאו הדק שנדחה מעשה, וגרם לו לעבור על עשה מפורשת לגלח ביום טהרתו וקודם טבילה כרמב"ם פ"ז מנזירות הי"א ורש"י נזיר דמ"ד ב'. ותו נזיר מצורע מאכ"ל דגלוחו קודם טבילה מעכב. ולפי האמור דגלוח טומאה מעכב, א"כ באנשים בכה"ג אין להם תקנה, מדא"א להם לגלח גלוח טומאה. ולכאורה לא משמע כן מלשון הרמב"ם [פ"ט הט"ו]:

פרק ט

אמר האזוב, הרבה נתקשו בזה רבותינו קמאי, דהרי מערה שהיא ו' על ד' אין אלכסונה ח'. [ועי' בתוס' שם] ועוד ק' למאי דמסיק הש"ס לעולם כרבנן. א"כ הדרא קושיא לדוכתא, דהול"ל ברישא מד' עד ו'. ע"ש, ונצטרך לדחוק דרישא ר"ש וסיפא רבנן. אמנם לפע"ד, דהא דקאמר הש"ס דבדק באלכסונא רצה לומר כל בדיקותיו היו באלכסון, ור"ל כשמצא ב' הקברים א' ב'. זה בצד זה במערב [בציור ב] שוב בדק אלכסון ד'. דהיינו מאמצעית קבר ב'. באלכסון עד נקודה ה'. והוא אלכסון של אמה על אמה, מפני ששיער שיהיה שם קבר, דהרי אמצעית קבר ב'. הוא אמה מהזוית, ונקודה ה'. ג"כ הוא אמה מהזוית, ושם רגיל להיות שם קבר. וכשלא מצא קבר בנקודה ה'. שוב בדק וחפר אלכסון ו'. מנקודת ה'. עד אמצעית קבר ג'. שהוא אלכסון של ד' על ד' אמה. מפני ששיער ששם יש ג"כ קבר בסוף המערה. א"כ כשנצרף זה האלכסון של ד' על ד' אמה, עם האלכסון ד' שהוא אלכסון של אמה על אמה, הו"ל יחד כאלכסון של ה' על ה', שהוא ז' אמות. שוב בודק מאמצעית קבר ג' עוד י"ג אמות. דהיינו אמה אחת מאמצעית קבר ג' עד פתח המערה, כי כך היו דרכם להניח חצי אמה בזוית המערה מהקבר. וי"ב אמות כשיעור אורך החצר ואורך המערה שבצד השני מהחצר. נמצא שכל מה שבדק הוא יחד עשרים אמה, וכדמוקי לה בש"ס ב"ב שם. שמדד אלכסון של מערה אחת: